

Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston päätös Stora Enso Veitsiluoto Oy:n sellu- ja paperitehtaan ympäristöluvan osittaisesta rauettamisesta ja ympäristöluvan muuttamisesta jäljelle jäävien toimintojen osalta, Kemi

**Lupajaosto 19.10.2023 § 100
663/11.01.00/2022**

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Liitteenä on Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston 2.10.2023 antama ympäristölupapäätös nro 146/2023 (Dnro PSAVI/1286/2022), joka koskee Stora Enso Veitsiluoto Oy:n sellu- ja paperitehtaan ympäristöluvan osittaista rauettamista ja ympäristöluvan muuttamista jäljelle jäävien toimintojen osalta, Kemi.

Päätös pitää sisällään tarkkailuohjelman kaatopaikkojen tarkkailusta, mereen johdettavien päästöjen tarkkailusta sekä vaikutusten tarkkailusta, raportoinnin ja laadunvarmistuksen.

Päätöksen pääasiallinen sisältö on päätöksen tiedoksianto-kuulutuksen perusteella seuraava:

Aluehallintovirasto on rauettanut Stora Enso Veitsiluoto Oy:n Veitsiluodon tehtaan sellun ja paperin tuotantoa koskevan ympäristöluvan, muuttanut ympäristölupaa tehdaskaatopaikan ja jätevesien käsittelyn osalta ja antanut toiminnan lopettamista ja jäljelle jääviä toimintoja koskevat määräykset. Hakemuksesta poiketen aluehallintovirasto on määrännyt jätteiden vastaanoton tehdaskaatopaikalla päättymään 31.8.2025 ja tehdaskaatopaikan tämän jälkeen suljettavaksi. Päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on asetettava 50 000 euron vakuus lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupapäätöksistä kannattaa huomioida erityisesti seuraavat vaikutus-tarkkailuun liittyvät määräykset:

Nro 12-13: Kaatopaikan pitäjä vastaa toiminnan lopettamisen jälkeen kaatopaikan hoidosta niin kauan kuin toiminnasta aiheutuu haitallisten aineiden päästöjä tai voidaan olettaa haitallisia vaikutuksia ympäristöön, kuitenkin vähintään 30 vuoden ajan.

Nro 19: Luvan saajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista. Toiminnan päästöjä on tarkkailtava tämän päätöksen liitteessä 2 esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa tarkkailutulosten perusteella muuttaa tarkkailuohjelmaa.

Nro 20: Vesistö- ja kalatalousvaikutusten tarkkailun osalta luvan saajan on osallistuttava Kemin edustan merialueen vesistön yhteistarkkailuun ja kalataloudelliseen yhteistarkkailuun niin kauan, kuin päästöistä mereen voidaan arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia. Luvan saajan on kuitenkin osallistuttava yhteistarkkailuihin vähintään 31.12.2028 saakka.

Tarkkailun lopettamisesta sen jälkeen päättää vesistötarkkailun osalta Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ja kalataloustarkkailun osalta Lapin ELY-keskuksen Pohjois-Suomen

kalatalousviranomainen.

Nro 21: Luvan saajan on osallistuttava Kemin edustan mäteiden lisääntymishäiriöiden seurantaan 31.12.2028 saakka Lapin ELY-keskuksen Pohjois-Suomen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Luvan saajan on vuonna 2024 tehtävä kertaluontoinen selvitys, jossa määritetään metsäteollisuudesta peräisin olevien puuperäisten uuteaineiden pitoisuudet Kemin edustalta pyydettyistä mateista. Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue sekä Pohjois-Suomen kalatalousviranomainen voivat antaa tarkempia ohjeita selvityksestä.

Vakuuteen on annettu seuraavat lupamääräykset:

Nro 25: Tehdaskaatopaikan ja Tankokarin tuhkanlajitysalueen osalta on oltava asetettuna 4 014 700 euron vakuus (sis. alv 24 %) asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Vakuus käsittää tehdaskaatopaikan ja Tankokarin tuhka-altaan jäljellä olevat sulkemiskustannukset sekä arvioidut jälkihoito- ja tarkkailukustannukset tämän luvan myöntämisaikana.

Vakuuden on oltava asetettuna Lapin ELY-keskukselle omavelkaisen pankkitakauksena, vakuutuksena tai pantattuna talletuksena. Pankkitalletuksesta on toimitettava ELY-keskukseen talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella Lapin ELY-keskuksen hyväksi. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Vakuuden on oltava voimassa yhtäjaksoisesti tai määrävälein uusittuna vähintään kolme kuukautta vakuuden kattamien toimien suorittamisesta ja niiden ilmoittamisesta valvontaviranomaiselle.

Nro 26: Luvan saajan on pidettävä tehdaskaatopaikkaa ja Tankokarin tuhkanlajitysaluetta koskeva vakuus ajan tasalla. Vakuutta on kerrytettävä siten, että asetettuna olevan vakuuden määrä vastaa koko ajan mahdollisimman hyvin niitä kustannuksia, joita toiminnan lopettaminen ja jälkihoito arviointihetkellä aiheuttaisivat. Vakuuden on katettava kaatopaikan sulkemisen jälkeisestä seurannasta ja tarkkailusta sekä suotovesien ja -kaasujen käsittelystä ja muusta jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta.

Vakuuden riittävyyttä jätealueiden sulkemis-, jälkihoito- ja tarkkailukustannuksiin on arvioitava viiden vuoden välein. Arvioinnista on ilmoitettava

Lapin ELY-keskukselle. Seuraavan kerran luvan saajan on esitettävä tarkistettu arvio vakuuden suuruudesta viimeistään lupamääräyksen 11 mukaisessa tehdaskaatopaikan sulkemissuunnitelmassa.

Nro 27: Kun Tankokarin tuhkanlajitysalueen sulkemistoimet ovat Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla valmistuneet, Lapin ELY-keskus voi vapauttaa vakuudesta Tankokarin sulkemista koskevan osuuden.

Sulkemiskustannuksia koskevaa vakuutta voi hakea palautettavaksi suljetun läjitysalueen pinta-alan ja sitä vastaavan neliöhinnan (Tankokari 11,4 euroa/m²) tulon mukaisella summalla.

Kun tehdaskaatopaikan sulkemistoimet ovat valmistuneet lupamääräyksessä 11 tarkoitetun hyväksytyn sulkemissuunnitelman mukaisesti,
Lapin ELY-keskus voi vapauttaa vakuudesta tehdaskaatopaikan sulkemista koskevan osuuden. Sulkemiskustannuksia koskevaa vakuutta voi hakea palautettavaksi suljetun läjitysalueen pinta-alan ja sitä vastaavan neliöhinnan (tehdaskaatopaikka 22,7 euroa/m²) tulon mukaisella summalla.

Tuhkanläjitysalueen ja tehdaskaatopaikan jälkihoitoon ja tarkkailuun on lupamääräyksen 25 mukaisesta vakuussummasta varattu kiinteä 1 000 000 euron (sis. alv 24 %) osuus, joka ei sisälly pinta-alaperusteiseen vakuuteen. Lapin ELY-keskus voi pyynnöstä vapauttaa molempien läjitysalueiden jälkihoitoon ja tarkkailuun varattua vakuussummaa toteutuneen jälkihoidon ja tarkkailun kustannusten mukaisesti viiden vuoden välein, kunnes jälkihoito- ja tarkkailuvelvoitteet katsotaan täytetyksi.

Päätös pidetään nähtävillä 2.10 – 8.11.2023 aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.